

Kárpátalja

Nem tudományos értekezést akarok írni a ruszin földről és a ruszin népről. Azokat a képeket akarom megfesteni, amelyek lelkünkben elővarázsolódnak a jelen pillanatban. Képeket, amelyek sokak lelkében elevenen élnek, képeket, amelyek gyönyörködtetik azokat is, akik elé most rajzoljuk először.

Legelőször is nézzük meg azt a földet, ahol a legmagyarabb folyó, a Tisza születik. Ahol az Erdőskárpátok nagy, fenyves rengetegei ma is őrzik a Magyar Alföld határát, úgy, mint a honfoglaló Árpád vezér idejében, amikor a Krónika azt mondja: Árpád vezér és az egész sereg átkelt a rutének havasain és először pihent meg az Ung vizénél.

Lássunk egy képet erről a vidékről.

A Tisza forrásánál vagyunk napkeltekor. Sűrű köd lepi el Körösmező völgyét. És mi úgy sietünk felfelé a hegyen, a ködön át, mintha a tenger fenekén járva, annak csodálatos növény- és állatvilága nyujtogatná felénk karjait. Fantasztikus látvány a ködben; mint egy polip karjai mozognak az ágak sejtelmesen. Magasabban, valahol fent, egyszerre csak áttörjük a ködöt és a ragyogó napfényben, kristálytisza levegőben követjük annak a kis pataknak a folyását, amely még mindig a Tisza nevet viseli. Pompás, délszakias, szinte pálmává nőtt páfrányok, lapuk és szinompás mezei virágok között járunk. Fönt, az Ocola-havason derékig érő füves, dus havasi legelő van, melynek flórája mindazokat a növényeket ismeri, mint Svájc mezői.

Másik kép.

Kitünő stratégiai uton haladunk feljebb, mindig feljebb. Jobbra-balra, az apró viskók eltűnnek a szemünk elől; vagy talán csak mi látjuk úgy, mintha feljebb kerültek volna a hegyek oldalába? Magasan a hegyek között ki-kigyulnak a pásztortüzek. Augusztus van, kukoricaérés ideje és a kis ruszin pásztorgyerekek égő tüzzel riasztják el a máramarosi hegyek lakóját, a medvét és a vad-disznókat. Minden kis irtáson, az erdők között, egy-egy kis pászta föld, melyet a völgyekből felmenekült ruszinok művelnek, hogy szükös eledelüket megteremje.

Most megint más kép tárul a szemünk elé.

A Tisza partján állunk, ott, valahol Rahó vidékén, ahol a rohanó víztömeg megnövekszik a klauz víztől, amelyet a felső Tisza vidékén épített nagy gátakból, főleg a makerlói gátból eresztenek alá. Ott szalad a tutaj, ijesztő sebességgel, sziklák és szirtek közt, de a tutajos ruszin rendíthetetlen nyugalommal és boszorkányos ügyességgel vezeti, elkerülve a zátonyos, örvényes helyeket. Fát fuvaroz az Alföldre. Azt a fát, amelyet maga vágott ki, maga ácsolt össze tutajjává, úgy mint századokkal ezelőtt, hogy az olcsó víziutat kihasználva szállítsa az Alföldre.

Álljunk meg egy kicsit Máramarosszigetnél, a már lassabban hömpölygő Tisza mentén és menjünk Aknaszlatinára. A máramarosi bányák között egyik legrégebbi, már a rómaiak által is művelt Cunigunda aknába szálljunk le. Az ezer éven át kifaragott teremben elérne az egész budapesti Bazilika. A sóból faragott oltár szédületes magasságokba nyulik fel. A tiszta kősó, mintha cararai márvány lenne, úgy veri vissza szípközvetve a fényt.

Nézzük most a Verhovinák népét.

Sokszázados fatemplom, hármaskeresztlyel a tornyán, a famunkás ruszin nép saját alkotása. Nem moszkvai stílus, nem is bizánci, hanem ruszin. Kora reggel már itt imádkozik a nép s maga végzi a legszebb reggeli ájtatosságok egyikét, az utrenyét. Csodálatos dallam. Az ősi kereszténység korából való énekek, amelyeket a nép, fiatalok és öregek együtt énekelnek, felelgetve egymásnak a gyertyafényben csillogó ikonosztáznak bizánci stílusú képei előtt. Mennyi áhitat, mennyi bensőség, mennyi igazi vallásosság tölti el ezt a népet. És előttünk van a ruszin nép mélységes vallásossága, amely odáig tud emelkedni, hogy az öregek legkedvesebb szórakozása hosszú téli estéken theologiai kérdések felett vitázni. A templomban már a kisgyermek is részt vesz a misében, hiszen ő olvassa az apostolos könyvet. Ez a ruszin nép lelke: vallása, amelyből egész kulturája kisarjadzott. Ehhez ragaszkodik, ez élte és hogy minden kísértésnek ellen tudott állni, mutatja az utolsó husz esztendő sok sikertelen csábítása és erőszaka. A Szent Uniót, a római egyházzal való háromszázéves kapcsolatot és ezzel a nyugathoz való kapcsolódása a poklok minden kísértésével szemben megtudta őrizni.

A tatárjárás óta földesurai hívására irtja a Délikárpátok áthatolhatatlan ösrengeteget. Századról-századra, lassan halad felfelé a hegyeken, utat törve magának és az emberi kulturának, a kiirtott erdők rétjein nevelve jószágát és a nehéz famunkában mindig ügyesebb faipari képességeket fejlesztve ki. Ezt a földet a ruszin nép verejtékes munkájával szerezte meg magának, de úgy, hogy mindig testvéri egyetértésben élt a völgyek lakóival, a nagy Tisza völgyében keletkezett falvak és városok magyar népével. Ép úgy szereti ezt a földet, mint a testvér magyar nép és ennek tulajdonságai reá ép úgy hatnak. Népi életében szinte egybeolvad a magyarral.

Miként az anyagi, úgy a szellemi javak terén is kölcsön vesz és kölcsön ad: dallamokat, szavakat, fogalmakat, eszméket, gondolatokat. A Verhovinák népe, a szabadság népe.

Amint a Kárpátok koszoruját nem lehet elszakítani a magyar Alföldről, úgy nem lehet ezt a népet sem elszakítani a magyar néptől. Egész története összeolvad, egybefonódik a magyar történelemmel. Így lesz már Mária magyar királynő hűséges főajtónállómestere Tésza ruténus. Így lesznek ők Rákóczi népe, a leghűségesebb nép, „fidelissima gens” — a nagy fejedelem testőrei. Ők mentik át a bujdosó fejedelmet a hegyeken, a ruténok havasain keresztül. Ezután lesznek szegények, mert a bécsi udvari kamara szörnyű elégtételt vesz rajtuk, Rákóczi népén. 1848-ban együtt küzd a magyarral a szabadságért, 1919-ben pedig egészen május 8-ig, a róluk való döntésig, az egyetlen nemzetiség, mely hűségesen kitart az elárvult Magyarország mellett.

Ez Kárpátalja, ez a ruszin nép s a ruszin föld!
Az idő nyom nélkül nem mulik el. Két évtizede annak, hogy elvették tőlünk Kárpátalját! Ezek a hosszú évek elválasztottak bennünket ruszin testvéreinktől, akiket magyarországiak is nevezhetünk. Most kell tehát meglátogatni ezt a földet, hogy élő kapcsolattal pecsételjük meg a testvériséget.

Demkó Mihály

V. TARTOMÁNYGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

Kárpátalja általános ismertetése

Kárpátalja területének az anyaországhoz való visszacsatolásával olyan területtel gazdagodott Magyarország, amely teljesen elütő a csonka ország geográfiai és gazdasági viszonyaitól. De egyben kiegészíti azokat. A terület természeti adottságai, kincsei, turisztikai, vadászati, halászati lehetőségei, ásványvizei, őserdői, havasai, Európa egyik legérdekesebb és legszebb területévé avatják. A turista, az üdülni vágyó a vadász, a halász, a sielő, a beteg mindent megtalál Ruszin területünkön, amit Európa bármelyik hasonló geográfiai területén megtalálhat; azzal a különbséggel, hogy itthon van, közel van, olcsó s népe Rákóczi Ferenc gensfidelissimája az összes magyarországi nemzetiségek között évszázadok óta jóban, rosszban páratlan hűséggel ragaszkodott és kitartott a magyar állameszme s a magyar nemzet mellett.

A háború előtti Magyarország az akkori körülmények folytán kevés gondot fordított e terület üdülni, gyógy- s turisztikai kiépítésére, s az őslakó ruszin nép tökéhiány folytán ugyancsak nem fejleszthette azt olyanná, amely megfelelt volna természeti szépségének. A cseh uralom alatt is nem annyira a csehek, mint inkább a németek fedezték fel s a legutóbbi években Berlinből induló különvonatokon ezerszámra érkeztek német turisták, akik heteket töltöttek a ruszin vidék falvaiban. Evvel párhuzamosan természetesen tízezerszámra jöttek a cseh turisták állandóan emelkedő tendenciával külföldiek u. n. franciák, olaszok, hollandok, dánok kisebb számban. Egy angol őrnagy, aki beutazta mind az öt világrészt s kirándult a ruszin földre is, annyira megszerette azt, hogy végrendeletben hagyta meg, hogy elhalálózása után a beregmegyei Zsdenyova határában temessék el, mert úgymond ilyen szép helyet ő az egész világon nem látott.

Bliznica (1883 m.)

A magyar társadalom, s a magyar tőke feladata most, hogy ezt a területet tényleg olyaná építse, amilyenné természetalkotta adottságai predesztinálják. A magyar szociális intézmények, bankok, gyermeknyaralások, üdülő és gyógytelepek, vendégipari vállalatok stb. száz és száz alkalmat találnak céljaik megvalósítására s tőkék nagyszerű gyümölcsötetésére. A prágai egyetem orvosprofesszorai kutatásaik folyamán megállapították, hogy gyógyhatás szempontjából jobbak a Semmeringnél s 30 kat. hold területet vettek meg gyógyszanatórium építésére. Jelenleg az a fontos, hogy a ruszin terület adottságait központilag irányított terv szerint kell kiépíteni s vezetni, hogy minden oda beépített szeg ne öletszerűen kerüljön helyére, hanem a nagy egységes tervnek megfelelően. Az érdeklődő közönség részére, amennyire ezen füzet terjedelmé megengedi, dióhéjban a következőkben ismertetem a terület viszonyait:

1. GYALOGOS TURISZTIKA.

Nem lehet szebb élménye egy túristának, mint egy gyalogtúra Uzsoktól végig a ruszin Verchovinán egészen a máramarosi Cserna Hora-ig. Kb. 2000 km hosszúságú turista-utak szelik keresztül-kasul a ruszin területet s megbízható jelzésekkel vezetik a gyalogos-turistát. Az útkereszteződések útbaigazító-táblákkal vannak ellátva. Hosszabb útnál akár a lengyel-magyar határgerinceken, akár a havasokon megbízható, olcsó ruszin vezetőt lehet felfogadni. Csoportos menetnél máhás lovakat is lehet venni olcsón áron. A havasokon tejet lehet bőven venni,

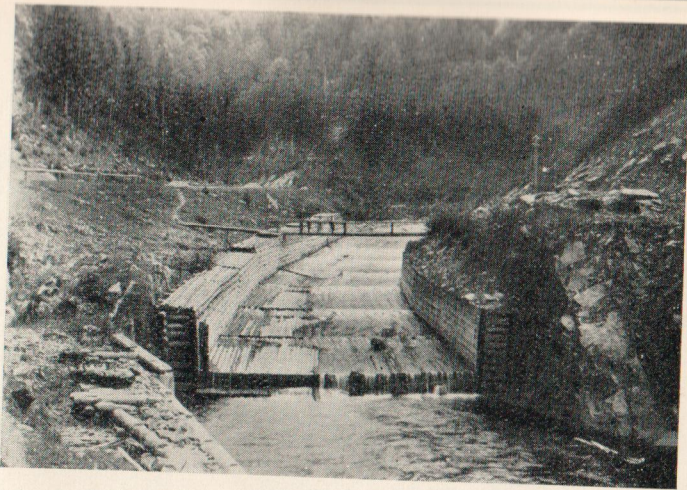

Tengerszem

de kenyeret és egyéb szükséges élelmiszert centrumokban kell beszerezni. Legérdekesebb látnivalók a határgerincek, havasok, erdők, hágók, verchovinai faházak ruszin falvak gyönyörű fatemplomaikkal haretetek a világháborúból, hadi temetők, primitív fürdőhelyek, ásványvízforrások, sóbányák, tengerszemek. A havasokról gyönyörű kilátás nyílik messze területre. A havasok az erdő magasságoktól 1000—2000 m. magasan fekvő, fűvel benőtt, csupasz, hegymagaslatti csoportok. Ilyenek a Szvidovec Borzsava, Bliznica, a hírhedt Dumen, Rona, Krászna, Csornahora stb. A Borzsava legmagasabb csúcsáról a Sztog-ról nyílik a terület legszebb kilátása. Ellátni onnan észak fele, Lengyelországba délfelé egészen a nagy alföldre. A legismertebb turista-út az úgynevezett jubileumi-út, amely Ungvárról a Róna-havason, Volócon, a Borsava-havasokon, Bruszturán, Kőrösmezőn, Rahón keresztül egészen Terebesfejérpatak máramarosi faluig vezet s hossza 340 km. Az utat végig piros turista-jelzés jelzi. Ezt a főutat számtalan mellék turistaút köti össze. A havasi gyalogos túrákra tekintettel a gyakori esőzésre megfelelő felszereléssel ajánlatos indulni. (Vizhatlan turistacipők, gummikabát, meleg takaró.) Kitűnő ivóvizet, a számtalan hegyi és ásványvízforrás szolgáltat. Legmagasabb hegycsúcsok Hoverla 2058, Pietrosz 2022, Cserna-Hora 2026, Bliznica 1883, Pop Iván 1940 m; Nye-nyeska 1817, Seoul 1763, Korbul 1698, Sztog 1655, [Kukul 1536, Pikuj 1406, V-Muncsel a Pikuj alatt 1036 m. A Sztog csúcsnál találkozik a lengyel-magyar-román határ.

2. VADÁSZATI LEHETŐSÉGEK.

A ruszin föld a háború előtt vad-dús terület volt. A kincstári területek nagy magánbirtokok úrbéri és községi területek rengeteg nemes és ragadozó vadat számoltak. A nemes vad mennyisége és minősége a külföldi vadászélelmiszerek csodálatát és bámulatát váltotta ki. A világháború kárpáti frontszakasza bizony nagy pusztítást végzett e tekintetben, de a helyzet ma már újból javult. A területen jelenleg

Fausztató Brunturánál

is bőven van szarvas, őz, vaddisznó, medve, farkas, hiuz, süket-fajd, róka. Szarvasbikából évente átlag 250—300 drb, őzbakból 1000, vaddisznóból 500—600, medvéből 10—15, hiuzból 5, farkasból 30, fajtakakasból 40, rókából 2000—3000, császármadárból 1000 drb kerülhet lelövésre. Ez a vadmenyiség nemcsak a belföldet látja el vadhússal de külföldre is szállítható volna. A terület dús vadállománya idegenforgalmi szempontból sem becsülhető le, mivel Európa legismertebb vadászai állandóan felkeresik a vidéket s legjobb körökben propagálják azt. Az új ruszin kormányzatnak lesz a feladata, hogy ezeket a lehetőségeket egységes irányítás mellett idegenforgalmi, gazdasági s propaganda szempontból megfelelő módon fejlessze.

3. HALÁSZATI LEHETŐSÉGEK.

A ruszin föld folyói a Duna vízrendszeréhez tartoznak. Vizeit a Tisza viszi a Dunába. Sport és halászati szempontból nevezetesebb folyóink a következők: Fekete Tisza, Fehér Tisza, Kisva, Szopurka, Apsica, Tarac, Talabor, Nagyág, Borzsava, Latorca, Ung s ezek mellékfolyói és hegyi patakjai. Az utóbbiak száma felülmúlja a 200-t. Ezen mellékfolyók és hegyi patakok kivétel nélkül alkalmasak a lazac féle halak tenyésztésére. A vidék klimatikus, orogratikus és hidralikus körülményei a legkitűnőbbek, olyannyira, hogy a ruszin föld kellő gondozás és irányítás mellett valóságos eldorádója lehet a pisztrángozásnak s a legkényesebb igényeket is kielégíti.

A ruszin terület vizeiben a következő halfélék élnek:

1. Berg-ingola (<i>Lampetra Bergi</i>); a pisztrángos patakok lakója;	7. Német bueó (<i>Aspro zingel</i>);
2. Keesege tok (<i>Aeipenser ruthenus</i>); ritkán található a Tisza, Borzsava és Latorca alsófolyásaiban;	8. Botos és céfra kölönte (<i>Cottos gobio et poecilopus</i>); közép, felső és legfelső folyásokban élnek. A pisztrángos patakok takarmányhalai;
3. Csapósügér (<i>Perca fluviatilis</i>); a folyók közép és alsó folyásainak lakója;	9. Tarka menyhal (<i>Lota Lota</i>); alsó és középfolyásokban található;
4. Vágó durbincs (<i>Acerina cernia</i>);	10. Leső harsa (<i>Silurus glanis</i>); a folyók alsófolyásaiban;
5. Selymes durbincs (<i>Acerina schraetser</i>);	11. Csuka (<i>Cjx luciūs</i>); alsó és felsőf.
6. Fogas sellő (<i>Lucioperca lucioperua</i>);	

Pisztrángthalászat a Borzsava felső folyásánál

12. Lápi pócz (*Umbra umbra*); mocsári hal;
13. Kövi csik (*Nemachilus barbatulus*);
14. Vágó csik (*Cobitis taemia*);
15. Hegyi csik (*Misgurnus fossilis*); a ruszinok böjti eledele;
17. Véresszárnú koncér (*Kutilus rutilus*); alsó- és középfolyások lakója;
18. Dévér dobánc (*Leuciscus leuciscus*);
19. Felyes domolykó (*Leuciscus cephalus*);
20. Ónas jász (*Leucipeus idus*);
21. Csabak (*Leuciscus agassizi*);
22. Fűrge csele (*Pholimus phoximus*);
23. Pirosszemű kele (*Scardinius erythrouthalmus*); alsó- és középfolyásokban;
24. Ragadozó őn (*Aspius Aspius*);

Pirospttyes pisztrángsütés nyáron

25. Nyálkás compó (*Tinca Tinca*); állóvizekben és alsófolyásokban;
26. Paduc (*Chondrostoma nasus*); alsó- és középfolyásokban;
27. Fenékjáró küllő (*Gobio gobio*);
28. Felpillantó küllő (*gobio carpathorosicis*);
29. Rózsás márna (*Barbus barbus*); alsó- és középfolyásokban;
30. Kárpáti v. Tetényi márna (*Barbus Pethényi*); közép- és felsőfolyásokban, (a pisztrángos patakokban is található);
31. Sujtásos küsz (*Alburnus bipunctatus*); Takarmányhal.
32. Szélhajtó küsz (*alburnus alburnus*); takarmányhal;
33. Dévér keszeg (*Abramis brama*); alsó- és középfolyásokban;
34. Bagoly keszeg (*Abramis sapa*);
35. Óva keszeg (*Vimba vimba*);
36. Sugár kordos (*Rhodeus sericeus*);
37. Szívárványos ökle (*Rhodeus sericeus*);

Pisztrángzsákmány

38. Széles kárász (*Carassius carassius*); álló vizek hala;
39. Tóponty (*Cyprinus carpid*); állóvizek hala; előfordul az alsófolyásokban;

LAZAC HALAK (SALMONIDAE):

40. Sebes pisztráng (*Trutta tario*); a legnemesebb halunk; a ruszin vidék összes patakjaiban él; ipari és sport jelentősége a legnagyobb;
41. Szívárványos pisztráng (*Trutta irridea*); a legnemesebb halak egyike; az Ung és Latorca mellékpatakjaiban él;
42. Dunai galóca (*Hucho hucho*); a legiparibb lazac halunk, sajnos ma már már relikvita lesz a kiméletlen irtás kö-

vetkezében. Elérheti a 30 kg-ot is, ritkán fogható a Tiszában (Huszti), a Tarac, Talabor és Nagy Ág alsó- és középfolyásában.

43. Pénzes Pár (Thymallus thymallus) hegyi patakjaink alsó- és középfolyásában él; ipari és sport jelentősége a sebes-pisztráng után a legnagyobb.

A pisztráng halászatnak és tenyésztésnek óriási jelentősége van nemcsak a ruszin föld, hanem egész Magyarország szempontjából. A munkácsi sporthalászok nagy áldozatok mellett Szolyván modern halköltödét építettek, melynek évi tenyésztése 60.000 ivadék. Ezenkívül Máramarosban van 3 primitív kincstári halköltőde is. A halászati kérdés szakszerű, sürgős eligazítása is a ruszin kormányzat legaktuálisabb feladatai közé kell, hogy tartozzon. Erre nézve a szükséges tervek már meg is vannak.

Szinever-völgy Máramarosban

MAVART AUTOBUSZJÁRATOK KÁRPÁTALJÁN

A Mavart a legfontosabb útvonalakon, munkácsi kirendeltsége útján autóbusz-járatokat léptetett életbe, amelyek az idegenforgalmat gyorsan és megbízhatóan bonyolítják le. Ezek:

1. Munkács—Beregszász és vissza, naponta 4 járat.
2. Ungvár—Munkács és vissza naponta 6 járat.
3. Ungvár—Szobráncz és vissza naponta 4 járat.
4. Munkács—Ilosva és vissza naponta 3 járat.
5. Nagyberezna—Taksány—Zemplénoroszi és vissza naponta 2 járat.
6. Ungvár—Perecseny—Szolyva és vissza, naponta 1 járat.
7. Munkács—Nagyszöllős—Huszt és vissza, naponta 1 járat.
8. Volóc—Ökörmező és vissza naponta 3 járat.
9. Huszt—Ökörmező—Toronya és vissza naponta 2 járat
10. Huszt—Visk és vissza naponta 3 járat.
11. Huszt—Felsőszinevér és vissza naponta 3 járat.
12. Taracköz—Terebesfejérpatak és vissza naponta 3 járat.
13. Rahó—Tiszabogdány és vissza naponta 2 járat.
14. Beregszász—Tiszaujlak—Nagypalágy és vissza naponta 3 járat.

Tarcavölgyi részlet

Az állami autóbuszjáraton kívül vannak magán autóbuszvállalatok is, amelynek koncessziós ügye s pontos járata most van végleges kialakulás alatt.

5. AUTÓS TURISZTIKA:

Autós kirándulásokra az anyaországból vagy Ungvártól vagy Beregszásztól közelíthető meg legjobban a terület. Az utak a Munkács—Beregszász—Nagyszöllős—Huszt, Técső—Taracköz—Rahó útvonalától eltekintve, mely végig első osztályú műút s a ruszin föld déli határnyúlványán vonul végig, a Nagy Alföld felé igyekvő folyók mentén vonulnak fel a lengyel határig. Ezen utak u. n. II. osztályú utak jól járhatók autóval. Az autós-turista az autó-térkép útján választhatja ki legmegfelelőbb kirándulási irányát. Egyike a legszebb merész autokirándulásoknak a máramarosi Mencsulhoz vezető út egészen a Hoverla s Pietros alá, amely kincstári út s főképpen száraz időben közelíthető meg. Itt töltötte legkedvesebb napjait a tragikus halált halt gróf Tisza István. Amely autós-turistának legalább egy hét áll rendelkezésre a következő beosztású autó körutak ajánlatosak:

1. nap: Ungvár—Uzsok és vissza, alvás Ungváron.
2. nap: Ungvár—Munkács—Beregszász a szernye mocsáron keresztül, Beregszász éjszakázás.
3. nap: Beregszász—Nagyszöllős—Huszt—Aknaszlatina—Rahó alvás.
4. nap: Rahó—Körösmező, vissza a Hoverlán keresztül, Tiszabogdány, Taracköz, Dombó, Királymező (alvás).
5. nap: Brusztura—Német Mokra—Orosz Mokra. (Kirándulás a vidéken.)
6. nap: Vissza Taracköz—Bustina—Drahovo—Lázy—Szinevér alvás.
7. nap: Ökörmező—Voloc—Alsóverecke—Vereckei szoros—Szolyva—Munkács; vagy: Ökörmezőről—Huszt—Dolha—Ilosva—Munkács.

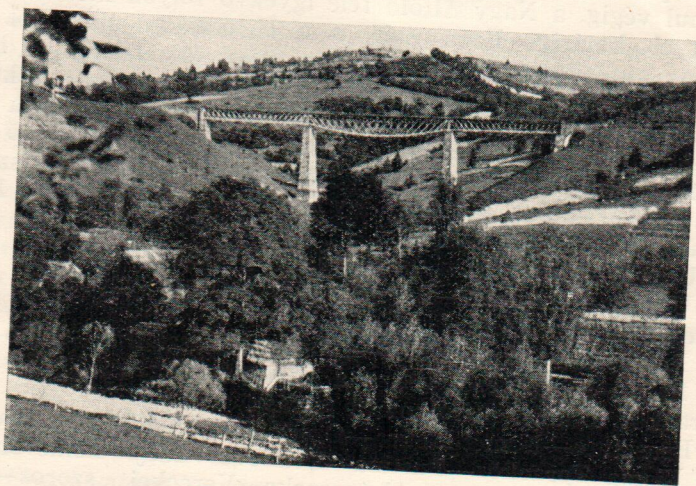
6. ÁSVÁNYVIZ-FORRÁSOK:

A ruszin terület igen gazdag ásványvíz-forrásokban, amelyek ma legnagyobb részt szűzprimitíven várják a vállalkozó szellemet s tőkét, hogy Magyarország legszebb üdülő s gyógyhelyei legyenek. Kb. 400 ásványvíz-forrás van ma analizálva nyilvántartva, amelyek részben a legkitűnőbb ásvány-ivóvizet, részben a legjobb gyógyvizet szolgáltatják. Alkalikus vastartalmú források Ung megyében: Ungvár, Ciganovey, Derenovka, Rónafüred vidéke, Szolyva vidékén Hársfalva, Polena a Nagyág mentén Felső-Bisztra, Majdán, a Talabor mentén Szinevér, Polyona, a Tarac mentén, Német Mokra, Brusztura, Nereszcina, a Tisza mentén Koszovszka Poljana, Rahó, Tiszaborkút.

Sósforrások: Dorobratovo, Brusztura, Zolotarevo, Sándorovo, Neresznica, Ruhó. Kénes-források: Szobránc, Szinyák, Zsdenievo, Verecke, Szojmy, Majdán, Kőrösmező. Jód-források: Polena, Brusztura, Bilin, Rahó. Arzéntartalmú forrás: Uzsok, Lithvof, Visk.

7. ÜDÜLŐTELEPEK, FÜRDŐK:

A fürdőtelepek, mint már említettem, legnagyobb részt tőkehiány miatt kezdetlegesekek, dacára annak, hogy kitűnő gyógyvízzel rendelkeznek. Üzemben ma a következő fürdőhelyek vannak: Szobránc, Rónafüred, Polena, Szinyák, Hársfalva, Derenovka, Cigányóc, Zányka, Majdán, Királymező (Untesorna), Tiszaborkút, Rahó, Aknaszlatina, Visk, stb.

Viadukt Volóc—Ökörmező között